

TOIMINTAKERTOMUS 2017

Sosiaalilääketieteen yhdistys on poikkitieteellinen ja valtakunnallinen eri ammattiryhmistä ja tieteenaloilta tulevien tutkijoiden ja muiden väestön terveydestä sekä terveyden ja yhteiskunnan vuorovaikutuksesta kiinnostuneiden yhteinen keskustelufoorumi. Yhdistys toimii suomalaisen kansanterveyden tutkimuksen alalla tutkijoiden ja tutkimuslaitosten yhdysseitinä.

Sosiaalilääketieteen yhdistyksen toiminnan tavoite on erilaisin tilaisuuksin, aloittein ja lausunnoin edistää sosiaalilääketieteen ja sen lähialojen tutkimusta ja koulutusta sekä vaikuttaa sosiaali- ja terveystalouteen. Yhdistyksen tärkeä vaikutuskanava on sen julkaisema Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti.

1. JÄSENISTÖ

Jäseniä oli toimintavuoden päättyessä kaikkiaan 469. Jäsenistössä ovat edustettuina useat eri tieteenalat, kuten kansanterveystiede, sosiaalipolitiikka, sosiologia, väestötiede, epidemiologia, yleislääketiede, hammaslääketiede, hoitotiede, ravitsemustiede, psykologia ja farmasia. Opiskelijajäseniä ja yli 65-vuotiaita jäseniä oli yhteensä 126. Yhdistykseen liittyi vuoden 2017 aikana 29 henkilöä. Yhdistyksestä erosi 27 henkilöä.

2. HALLITUS JA TOIMIHENKILÖT

Yhdistys järjesti sääntömääräisen vuosikokouksen ja syyskokouksen. Yhdistyksen hallitus kokoontui toimintavuoden aikana yhdeksän kertaa. Lisäksi pidettiin kaksi sähköpostikokousta. Yhdistyksen hallitukseen kuuluivat seuraavat henkilöt:

FT Peija Haaramo, THL, puheenjohtaja

Dos. Tea Lallukka, Työterveyslaitos, varapuheenjohtaja

Varsinaiset jäsenet:

FT Noora Berg, THL

Professori Mika Gissler, THL

VTT Anu Katainen, Tampereen yliopisto/Helsingin yliopisto

Professori Ilmo Keskimäki, THL

FT Hannamaria Kuusio, THL

FT Jouni Lahti, Helsingin yliopisto

FT Piia Lavikainen, Itä-Suomen yliopisto

FT Ulla-Sisko Lehto, THL

Professori Sakari Suominen, Turun yliopisto, Folkhälsan

TtM Veli-Matti Partanen, Tampereen yliopisto & Suomen Syöpärekisteri

Varajäsenet:

Dos. Eva Roos, Folkhälsan

Dos. Mikko Laaksonen, Eläketurvakeskus

VTT Riikka Lämsä, THL

Professori Ossi Rahkonen, Helsingin yliopisto

FT Susanna Raulio, THL

Yhdistyksen sihteerinä ja jäsensihteerinä toimi Sanni Helander, taloussihteerinä Riikka Lämsä. Yhdistyksen kirjanpidon hoiti Munther Yrityspalvelut (Y-tunnus 2559730-9). Toiminnantarkastajina toimivat Tiina Pensola ja Jukka Kärkkäinen sekä varatoiminnantarkastajina Lotta Hautamäki ja Lauri Vuorenkoski.

3. SOSIAALILÄÄKETIETEELLINEN AIKAKAUSLEHTI

Sosiaalilääketieteellisestä Aikakauslehdestä (SLA) ilmestyi sen 54. toimintavuotena neljä numeroa. Lehden levikki oli noin 650 lehteä per numero. Pääosa tilaajista oli Sosiaalilääketieteen yhdistyksen jäseniä. Muita tilaajia olivat yhteisöt ja kirjastot.

Lehden toimitukseen kuuluivat päätoimittaja, dos. Sari Räisänen (Kansalliskirjasto) ja toimitussihteerit Suvi Määttä (Folkhälsan). Muut toimituksen jäsenet olivat dos. Maijaliisa Erkkola (Helsingin yliopisto), dos. Sari Fröjd (Tampereen yliopisto), dos. Arja Halkoaho (Itä-Suomen yliopisto), THT Maija Hupli (Turun yliopisto),

tutkimusprofessori Seppo Koskinen (THL), dos. VTT Riikka Lämsä (THL), dos. Ilkka Pietilä (Tampereen yliopisto), professori Sakari Suominen (Turun yliopisto) ja FT Liina-Kaisa Tynkkynen (Tampereen yliopisto).

Vuoden 2017 aikana lehdessä julkaistiin 20 Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV:n) suosittaman vertaisarviointikäytännön mukaisesti vertaisarvioitua alkuperäistä tutkimukseen perustuvaa artikkelia. Vuoden kolmas numero oli teemanumero, johon oli haettu hakukuulutuksella käsikirjoituksia aiheesta näkökulmia ulkomaalaistaustaisiin Suomessa. Teemanumerossa julkaistiin viisi aihealueen alkuperäistutkimusta ja kolme puheenvuoroa. Teemanumeron toimittajat olivat Seppo Koskinen, Riikka Lämsä, Päivikki Koponen ja Anne Alitolppa-Niitamo. SLA:ssa julkaistiin vuoden aikana edellä mainittujen lisäksi myös kolme muuta puheenvuoroa, neljä kokousselostusta sekä LKT Kimmo Lepon muistokirjoitus.

Lehteen tarjottiin vuoden aikana 34 tutkimusartikkeliksi tarkoitettua käsikirjoitusta, joista kahdeksan hyväksyttiin julkaistavaksi. Vuoden lopussa koko arviointiprosessin läpikäyneistä tutkimusartikkeleiksi tarkoitetuista käsikirjoituksista noin neljännes (8/31) hyväksyttiin julkaistavaksi. Muut kirjoitustyypit arvioitiin pääasiassa toimituksessa ja näiden kohdalla hyväksymisprosentti oli 80 (8/10).

Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti valmistautui vuoden aikana sähköiseen toimitusjärjestelmään siirtymiseen järjestämällä eri kokoonpanoilla kokouksia, joissa muutosta valmisteltiin. Toimitussihteeri Suvi Määtän panostus asiaan oli ensiarvoisen tärkeää ja mahdollisti muutoksen. Journal.fi-palvelu otettiin käyttöön marraskuussa, ja siirtyminen onnistui sujuvasti. SLA löytyy osoitteesta <http://journal.fi/sla>. Lehti otti käyttöön Sosiaalilääketieteen yhdistyksen kanssa yhteiset tilit sosiaalisessa mediassa Facebookin ja Twitterin osalta.

Vuoden aikana keskusteltiin avoimeen julkaisemiseen siirtymisestä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman Kotilava-hankkeen tukemana. Yhdistyksessä

päätöstä lykättiin vuodella. Avoin julkaiseminen nopeuttaa julkaisujen saatavuutta ei-tilaajien joukossa ja edistää tieteen vaikuttavuutta.

4. YHDISTYKSEN JA LEHDEN TALOUS

Yhdistyksen talous oli vuonna 2017 vakaalla pohjalla. Tuloja saatiin jäsenmaksuista ja Sosiaalilääketieteellisen aikakauslehden irtonumeroiden myynnistä. Yhdistys sai Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) myöntämän kansainvälisen toiminnan avustuksen ja julkaisutuen Sosiaalilääketieteelliselle Aikakauslehdelle. Lisäksi Tiedekustantajien liitto myönsi yhdistykselle apurahan jäsen- ja lukijakyselyn toteuttamiseen. Kysely toteutetaan vuonna 2018. Lehden toimitussihteerille ja yhdistyksen sihteerille, jäsensihteerille ja taloussihteerille maksettiin palkkaa. Lehden päätoimittaja sai tehtävästään palkkion. Lehden kirjapainona toimi Kirjapaino Hermes Oy.

5. YHDISTYKSEN TOIMINTA JA TIETEELLISET KOKOUKSET

Sosiaalilääketieteen yhdistys laajensi viestintäkanaviaan sosiaalisen median palveluihin. Yhdessä Sosiaalilääketieteellisen aikakauslehden kanssa perustettiin tilit Twitteriin (@soslaaketiede) ja Facebookiin (@sosiaalilaaketiede). Yhdistys otti käyttöön uuden jäsenrekisteripalvelun, joka mahdollisti jäsenistöstä toivottua sähköistä laskutusta eli jäsenmaksulaskun maksamista verkkomaksuna. Toukokuussa 2017 SLY vastasi TSV:n laajaan kyselyyn valtuuskunnan jäsen seurapalvelujen kehittämiseksi.

Sosiaalilääketieteen yhdistys järjesti 27.4.2017 iltapäiväseminaarin *Sote ja talous* Helsingissä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella. Tilaisuuden puhujina olivat johtaja Markku Pekurinen THL:lta, johtaja Antti Kivelä Sitrasta ja tutkimusprofessori Henna-Mari Mikkola Kelasta. Seminaarissa oli nelisenkymmentä osanottajaa.

Perinteinen seminaaritapahtuma Terveydenhuoltotutkimuksen päivät järjestettiin aiempaan tapaan kaksipäiväisenä 23.–24.11.2017 Tampereella. Ensimmäisen

seminaaripäivän teemana oli *Uudet osaamistarpeet ja johtaminen muuttuvissa soterakenteissa* ja jatkokoulutuspainotteisen toisen päivän aihe oli *Equity and equity in health care*. Yhteistyökumppaneina seminaarin järjestämisessä toimivat Tampereen yliopiston Yhteiskuntatieteiden tiedekunta ja THL. Osallistujia seminaarissa oli kahden päivän aikana reilut sata henkeä. Päiville tarjotut abstraktit esitettiin näljässä rinnakkaisessiossa ensimmäisenä seminaaripäivänä.

Yhdistyksen kotisivuja ylläpidettiin osoitteessa www.socialmedicine.fi. Sivut ovat TSV:n palvelimella. Sivuston tiedot ovat osittain myös ruotsiksi ja englanniksi. Jäsenet ovat voineet liittyä yhdistyksen sähköpostilistalle (sly-lista@forum.thl.fi) lähettämällä liittymispyynnön jäsenihteerille (jasensihteeri@socialmedicine.fi). Jäsenistölle lähetettiin vuoden aikana kaksi jäsenkirjettä postitse tai sähköpostitse. Jäsenkirjeet toimivat kutsuina sääntömääräisiin kokouksiin.

Yhdistys myöntää vuosittain matka-apurahaa nuorille tutkijoille EUPHA-kokoukseen tai muuhun vastaavaan kokoukseen osallistumiseen. Tänä vuonna matka-apuraha myönnettiin kahdelle henkilölle: Hanna Ollilalle (800 €) ja Anu Linnansaarelle (800 €). Vuonna 2017 yhdistys jakoi ensimmäistä kertaa gradupalkinnon korkeatasoisesta sosiaalilääketieteellisestä pro gradu -tutkielmasta. Tunnustuspalkinnon suuruus oli 200 €, ja se myönnettiin Jaana Stenille Tampereen yliopistoon laaditustautkielmasta.

6. SÄÄNTÖMÄÄRÄISET KOKOUKSET

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 27.4.2017 Helsingissä Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksella yhdistyksen järjestämän iltapäiväseminaarin jälkeen. Vuosikokouksessa käsiteltiin edellisen vuoden toimintakertomus ja tilinpäätös ja annettiin hallitukselle vastuuvapaus.

Sääntömääräinen syyskokous pidettiin 23.11.2017 Tampereella Terveystenhuoltotutkimuksen päivien yhteydessä. Kokouksessa valittiin vuoden

2018 hallitus, puheenjohtajisto ja toiminnantarkastajat sekä hyväksyttiin vuoden 2018 toimintasuunnitelma sekä talousarvio.

7. JAOKSET (Liite 1)

Yhdistyksessä toimi vuonna 2017 seitsemän jaosta:

- 1) Käyttäytymislääketieteen jaos
- 2) Lisääntymisterveyden jaos
- 3) Lääketutkimuksen jaos
- 4) Mielenterveyden jaos
- 5) Ruokatutkimuksen jaos
- 6) Terveystutkimuksen jaos
- 7) Terveys sosiologian jaos

8. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Yhdistys kuului edellisten vuosien tapaan World Federation of Public Health Associationiin (WFPHA), Nordiska Förbundet för Socialmediciniin ja European Public Health Associationiin (EUPHA).

Professori Mika Gissler toimi WFPHA:n yhteyshenkilönä. WFPHA:n maailman kansanterveyskonferenssi järjestettiin 3.–7.4.2017 Australian Melbournessa, jonka yhteydessä kokoontui myös WFPHA:n yleiskokous. Mika Gissler osallistui Suomesta yleiskokoukseen ja kansanterveyskokoukseen. Seuraava maailman kansanterveyskonferenssi järjestetään vuonna 2020 Roomassa yhdessä EUPHA:n kanssa.

Pohjoismaisten sosiaalilääketieteen yhdistysten (Nordiska Förbundet för Socialmedicin, the Associations of Public Health in the Nordic Countries) vertaisarvioidun julkaisun *Scandinavian Journal of Public Health* Suomen edustajina hallintoneuvostossa (Executive Board) toimivat professori Sakari

Suominen varsinaisena jäsenenä ja hallintoneuvoston puheenjohtajana, sekä professori Ilmo Keskimäki varajäsenenä. Lehden toimituksen suomenkielisenä jäsenenä toimi tutkimusprofessori Marianna Virtanen. Toimitusneuvoston (Editorial Committee) Suomen edustajina olivat professori Jussi Huttunen, professori Eero Lahelma ja professori Elianne Riska. Vuosi 2017 oli lehden 45. vuosikerta ja se ilmestyi kahdeksan kertaa vuodessa. Lehden artikkelit ovat alkaen vuodesta 1973 verkossa (<http://sjp.sagepub.com/content/by/year>). Lehteä kustantaa Sage Journals, ja se on hyväksytty yleisimpiin viitetietokantoihin. Lehden sivuilla ilmoitettiin impact factorin olevan 1,339 (vuodelta 2016) ja lehden rankingin olevan 96/157 luokassa "Public, Environmental & Occupational Health/SCI". Sosiaalilääketieteen yhdistyksen jäsenillä on ollut mahdollista tilata lehti jäsenhintaan. Lehti julkaisee artikkeleita kansanterveystieteen alueelta, mutta sen erityisenä painoalueena ovat Pohjoismaat ja kehitysmaat.

Pohjoismaiset kansanterveyden ja sosiaalilääketieteen yhdistykset järjestivät Euroopan kymmenennen kansanterveyskonferenssin (ks. alla) yhteydessä puolen päivän seminaarin Pohjoismaiden kansanterveyttä uhkaavista tekijöistä. Kokousta rahoitti Pohjoismaisen ministerineuvoston alainen Pohjoismainen hyvinvointikeskus NVC. Seminaariin osallistui runsaat viitisenkymmentä henkilöä, puolitusinaa suomalaisia. Seminaarin pääpuhujat olivat professori Johan Mackenbach sekä kunkin jäsenjärjestön valitsema edustaja. Suomea edusti yhdistyksen entinen puheenjohtaja Elina Hemminki.

Sosiaalilääketieteen yhdistys on toiminut edellisvuosien tapaan aktiivisesti myös Euroopan kansanterveystieteen yhdistyksessä (European Public Health Association EUPHA), joka on eurooppalaisten kansanterveysalan tieteellisten ja ammatillisten järjestöjen kattojärjestö. Vuonna 2017 EUPHA:an kuului 34 jäsenjärjestöä, 20 eri instituutiota (Suomesta THL), seitsemän yksityishenkilöä eri maista sekä yksi jäsenjärjestö Euroopan ulkopuolelta (Public Health Perspective Nepal). Professori Ilmo Keskimäki kuuluu EUPHA:n Past Presidents Committee'hen. Järjestön hallintoneuvostossa (Governing Board) SLY:tä edusti FT Hannamaria Kuusio. Tieteellisessä neuvostossa (Scientific Committee) SLY:tä

edusti professori Ossi Rahkonen. EUPHA:n puheenjohtaja vaihtui toimintavuoden aikana professori Martin McKeestä (UK) Dr. Natasha Azzopardi-Muscattiin (Malta).

EUPHA julkaisee European Journal of Public Health -lehteä yhdessä Oxford University Press -kustantamon kanssa. Vuonna 2017 julkaistiin lehden 27. vuosikerta. Lehti on Euroopan laajalevikkisimpiä kansanterveysalan tieteellisiä lehtiä (viiden vuoden impact factor 2,664). Lehdestä ilmestyi vuonna 2017 kuusi numeroa sekä neljä supplementtinumeroa. Lehden artikkelitarjonta koostuu epidemiologian, terveydenhuoltotutkimuksen, hallinnon, etiikan ja lainsäädännön, terveystaloustieteen, sosiaalitieteiden sekä ympäristöterveyden alan kirjoituksista. Lehti tarjoaa foorumin keskustella kansainvälisistä terveydenhuollon ja kansanterveyden kysymyksistä. Sosiaalilääketieteen yhdistyksen jäsenillä on mahdollisuus liittyä EUPHA:n henkilöjäseniksi erillistä vuosimaksua vastaan (8 euroa vuonna 2017). Henkilöjäsenyyteen kuuluvia etuja ovat lukuoikeus EJPH:n sähköiseen versioon, sekä alennus EUPHA:n konferenssin osallistumismaksussa.

EUPHA:n 25. vuosikokous ja kymmenes Euroopan kansanterveyskokous järjestettiin Tukholmassa 1.–4.11.2017 otsikolla Sustaining resilient and healthy communities. Kokoukseen osallistui yli 1800 kansanterveyden asiantuntijaa lähes 80 eri maasta. SLY:n jäsenet Hannamaria Kuusio ja Ilmo Keskimäki osallistuivat vuosikokouksen yhteydessä järjestettyyn EUPHA:n hallintoneuvoston kokoukseen. Seuraava EUPHA:n tieteellinen kokous järjestetään Ljubljanassa, Sloveniassa 28.11.-1.12.2018.

LIITE 1: JAOSTOJEN TOIMINTA 2017

1) Käyttätymislääketieteen jaos

1. Jäsenistö

Käyttätymislääketieteen jaos (KLJ) on vuonna 2017 pysynyt suurin piirtein samankokoisena kuin edellisenä vuonna. Jaoksella oli vuoden loppuun mennessä tiedotuslistalla noin 120 jäsentä.

2. Hallitus ja muut jaoksen tehtävissä toimivat henkilöt

Sakari Suominen, professori, Högskolan i Skövde; Kansanterveystiede, Turun yliopisto (puheenjohtaja); Hanna Konttinen, VTT, Elintarvike- ja ympäristötieteiden laitos, Helsingin yliopisto (sihteeri); Olli Kiviruusu, VTT, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Helsinki (varsinainen jäsen); Marja Kinnunen, VTT, Suomen tuki- ja liikuntaelinliitto (varsinainen jäsen); Ulla-Sisko Lehto, FT, THL, Helsinki (varsinainen jäsen); Martti T. Tuomisto, professori, Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö (Psykologia), Tampereen yliopisto (varajäsen); Tomi Mäki-Opas, FT, Yhteiskuntatieteiden laitos, Itä-Suomen yliopisto (varajäsen); Matti Heino, VTM, BBA, Sosiaalitieteiden laitos, Helsingin yliopisto (varajäsen). Sakari Suominen ja Ulla-Sisko Lehto toimivat jaoksen yhdyshenkilöinä Sosiaalilääketieteen yhdistyksen hallituksessa.

3. Jaoksen tarkoitus

Jaoksen päätehtävänä on ollut toimia yhteistyöverkostona alan tutkijoiden välillä ja tähän liittyen jaoksella on alan ajankohtaisista asioista ja tapahtumista tiedottamista varten sähköpostilista, suomen- ja englanninkieliset verkkosivut Sosiaalilääketieteen yhdistyksen sivujen yhteydessä (http://www.socialmedicine.fi/kayttaytymislaaketieteen_jaos) sekä Facebook-ryhmä. Jaoksen toimintaan on kuulunut yhteisten hankkeiden edistäminen Sosiaalilääketieteen yhdistyksessä sekä toimialaltaan läheisissä suomalaisjärjestöissä (Terveyspsykologian jaos, Suomen epidemiologinen seura jne.).

4. Kansallinen toiminta

Vuoden 2017 vuosikokous järjestettiin 4.12.2017 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella Helsingissä. Ennen vuosikokousta Olli Kiviruusu piti esitelmän aiheesta "Itsetunnon kehitys nuoruudesta aikuisuuteen ja siihen vaikuttavat tekijät". Lisäksi jaos järjesti kevätseminaarin 2.5.2017 Helsingissä otsikolla "Vaikuttavuutta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen interventioihin: käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteiden anti". Seminaarissa käsiteltiin käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteiden hyödyntämistä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen interventioiden eri vaiheissa, eritoten arvioinnissa, mutta myös suunnittelussa, toimeenpanossa ja levittämisessä. Siellä kuultiin yhteensä neljä esitystä ja kaksi kommenttipuheenvuoroa, joista Keynote-esityksen piti Wendy Hardeman (University of East Anglia) Iso-Britanniasta. Tapahtuma herätti paljon kiinnostusta ja osallistujia oli noin 100 henkilöä.

5. Kansainvälinen toiminta

Käyttäytymislääketieteen jaoksen jäsenten panos kansainvälisen kattojärjestön (International Society of Behavioral Medicine, ISBM) toiminnassa on edelleen ollut merkittävä ja jaos on ISBM Governing Council'in jäsenjaos. Vuonna 2017 jatkettiin myös Pohjoismaisen yhteistyöverkoston (Nordic Network of Behavioral Medicine, NNBM) rakentamista ja vahvistamista.

2) Lisääntymisterveyden jaos

Vuonna 2017 jatkettiin verkostoon kuuluvien eri alojen tutkijoiden yhteydenpitoa. Jaos toimi yhteistyössä THL:ssä toimivien seksuaali- ja lisääntymisterveyden tutkijoiden ja kehittäjien kanssa.

Lisääntymisterveyden jaoksen yhteyshenkilöitä olivat vuonna 2017 Mika Gissler (mika.gissler@thl.fi), joka edusti jaosta hallituksessa ja Reija Klemetti (reija.klemetti@thl.fi), joka toimi jaoksen koordinaattorina.

3) Lääketutkimuksen jaos

Lääketutkimuksen jaoksen tarkoituksena on edistää ja ylläpitää lääketutkimuksesta kiinnostuneiden tutkijoiden ja muiden toimijoiden keskinäistä vuorovaikutusta ja toimia lääketutkimusalueen tiedonvälityskanavana. Vuonna 2017 lääketutkimuksen jaos jatkoi lääketutkimusta tekevien henkilöiden yhteydenpitoa sähköpostiverkoston avulla, jonka laajuus on noin 100 henkilöä. Verkosto jakoi vuonna 2017 noin kymmenen tiedotetta.

Jaoksen edustajia on yleensä osallistunut vuosittain pidettävään kansainväliseen lääke-epidemiologian kokoukseen ICPE:en (International Congress on Pharmacoepidemiology). Vuonna 2017 kokous pidettiin Montrealissa, Kanadassa. Jaoksen edustajia ei osallistunut kokoukseen. Seuraava vuosikokous pidetään Prahassa, Tšekissä, elokuussa 2018.

Pohjoismaisen Lääke-epidemiologian verkoston (NorPEN) vuosikokous pidettiin Helsingissä marraskuussa 2017 aiheella "Safety, drugs and vaccines – methodological considerations". Jaoksen edustaja Piia Lavikainen oli mukana järjestämässä kokousta. Lisätietoja NorPENista osoitteesta: <http://www.norpen.org/> ja vuoden 2017 vuosikokouksesta: <http://www.norpen.org/pages/meetings.html>. Seuraava vuosikokous pidetään marraskuun alussa 2018 Oslossa, Norjassa.

Lääkejaoksen edustajana hallituksessa vuonna 2017 sekä sähköpostilistan ylläpitäjänä toimii Piia Lavikainen (piia.lavikainen@uef.fi). Postituslistalle voi liittyä lähettämällä sähköpostia Piialle.

4) Mielen terveyden jaos

Mielen terveyden jaoksen tarkoituksena on nostaa esille mielen terveyden edistämiseen sekä mielen terveyden häiriöiden kehittymiseen, hoitoon ja ehkäisyyn liittyviä teoreettisia ja käytännöllisiä kysymyksiä. Jaoksen tavoitteena on osallistua yhdistyksen yhteiseen seminaari- ja koulutustoimintaan, järjestää

mahdollisuuksien mukaan omia tilaisuuksia mielenterveysasioista kiinnostuneille, tiedottaa yhdistyksen jäsenille ajankohtaisista mielenterveyteen liittyvistä tapahtumista sekä pitää yllä keskustelua mielenterveysasioista. Jaoksen toiminta on epämuodollista eikä sillä ole nimettyjä luottamustoimihenkilöitä. Yleisiä työkokouksia jaos pitää tarvittaessa ja järjestettävistä tilaisuuksista tiedotetaan erikseen.

Jaoksella on käytössä sähköpostilista, jonka kautta jäsenistölle voidaan tiedottaa ajankohtaisista mielenterveyteen liittyvistä asioista. Jaoksen muu toiminta perustui ensisijaisesti yhdistyksen yksittäisten jäsenten osallistumisiin erilaisiin kotimaisiin ja kansainvälisiin seminaareihin ja kongresseihin. Mielenterveyden jaoksen yhteyshenkilönä toimi vuonna 2017 Noora Berg (noora.berg@thl.fi), joka myös edusti jaosta yhdistyksen hallituksessa.

5) Ruokatutkimuksen jaos

Ruokatutkimuksen jaoksen tarkoituksena on edistää ja ylläpitää eri aloilla toimivien ruokatutkimuksesta kiinnostuneiden tutkijoiden keskinäistä yhteydenpitoa mm. seminaarien, tutkijatapaamisten ja julkaisutoiminnan avulla. Jaos on perustettu vuonna 1991. Jaoksella on edustaja SLY:n hallituksessa. Ruokatutkimus ymmärretään jaoksessa laajasti ja jäsenten tutkimus- ja koulutusaloja ovat mm. ravitsemustiede, sosiologia, sosiaalipsykologia, kasvatustiede, psykologia, historia, kansatiede, kansanterveystiede, lääketiede ja hammaslääketiede.

Vuonna 2017 jaoston vetoryhmän jäsen Enni Mertanen toimi EUPHA:n Food and Nutrition -jaoksen varapuheenjohtajana Tukholman EUPHA-konferenssiin (1.–4.11.2017) asti. Kyseinen jaosto järjesti konferenssissa puolen päivän prekonferenssin yhteistyössä ruotsalaisen ravitsemusverkoston kanssa (Healthy Meals: a way to environmental, economic and social sustainability?) ja kaksi työpajaa (Healthy and Sustainable Diets for European Countries ja Responsible and healthy food demand and supply), joista jälkimmäisen yhdessä WHO:n kanssa.

Enni osallistui myös EUPHA:n julkaisuun [Healthy and Sustainable Diets for European Countries](#). Hän jatkaa työtään Food and Nutrition -jaoksen toimintaa kehittävässä työryhmässä.

Vuonna 2017 jaoksen sähköpostilistalla oli noin 50 osallistujaa. Lista pyrkii tiedottamaan esimerkiksi ruokaan ja terveyteen liittyvistä seminaareista ja väitöstilaisuuksista ja muista jaoksen toimintaan kuuluvista tapahtumista jäsenille. Sähköpostilistan koordinaattorina toimii Sanna Talvia. Kaikki viestit listalle lähetetään koordinaattorin kautta. Ruokatutkimuksen jaoksen vetoryhmään vuonna 2017 kuului viisi yhdistyksen jäsentä: Eva Roos (eva.roos@folkhalsan.fi), Tea Lallukka (tea.lallukka@ttl.fi), Enni Mertanen (enni.mertanen@jamk.fi), Janne Huovila (janne.huovila@helsinki.fi) ja Sanna Talvia (sanna.talvia@utu.fi).

6) Terveydenhuoltotutkimuksen jaos

Terveydenhuoltotutkimuksen jaos perustettiin vuonna 1992. Samana vuonna Sosiaalilääketieteen yhdistys järjesti ensimmäisen terveydenhuoltotutkimuksen seminaarin. Jaoksen tavoitteena on kiinnittää huomiota ajankohtaisiin terveydenhuoltoon liittyviin kysymyksiin, esitellä uutta ja tärkeää terveydenhuoltotutkimusta sekä tarjota suomalaisille terveydenhuoltotutkijoille mahdollisuuden vaihtaa ajatuksia tutkimuksistaan. Jaoksen toiminta on keskittynyt seminaarien ja muiden tilaisuuksien järjestämiseen.

Jaos järjestää joka toinen vuosi Terveydenhuoltotutkimuksen päivät. Vuonna 2017 järjestetyt päivät kokosivat ennätysyleisön, kun yli 100 kiinnostunut tutkijaa ja terveydenhuollon toimijaa kerääntyi Tampereen yliopistolle. Ensimmäisenä päivänä teemana oli uudet osaamistarpeet ja johtaminen muuttuvissa sote-rakenteissa, ja pääpuhujina dosentti Ulrika Winblad Uppsalan yliopistosta, professori Teppo Kröger Jyväskylän yliopistosta ja professori Anna-Kaisa Ikonen Tampereen yliopistosta. Toisena päivänä järjestettiin perinteisesti jatkokoulutusseminaari aiheesta 'Equity in health and healthcare'. Terveydenhuoltotutkimuksen päivien abstraktikirja julkaistiin THL:n työpapereita sarjassa ja tapahtumaa varten luotiin oma aihetunniste #THTpaivat2017. Päivien aktiivisena organisoijana toimivat Liina-Kaisa Tynkkynen ja Taru Vehmasto.

Jaosta Sosiaalilääketieteen yhdistyksen hallituksessa edusti professori Ilmo Keskimäki.

Jaoksen keskeinen kansainvälinen yhteys on European Public Health Associationin (EUPHA) Health Services Research –jaosto. Jaos julkaisee jäsenkirjettä, jonka voi tilata jaoston kotisivulta (<https://eupha.org/health-services-research>). EUPHA:n henkilöjäsenet voivat liittyä Health Services Research -jaoksen jäseniksi päivittämällä jaostietonsa omaan jäsenprofiilinsa EUPHA:n verkkosivuilla <http://www.eupha.org>.

SLY:n terveydenhuoltotutkimuksen jaoksen yhteyshenkilöinä toimivat Tuulikki Vehko (tuulikki.vehko@thl.fi), Jutta Pulkki (jutta.pulkki@uta.fi), Pekka Rissanen (pekka.rissanen@uta.fi) ja Ilmo Keskimäki (ilmo.keskimaki@thl.fi).

7) Terveys sosiologian jaos

Terveys sosiologian jaoksen tarkoituksena on edistää ja ylläpitää eri aloilla toimivien sosiaalitieteellisestä terveystutkimuksesta kiinnostuneiden tutkijoiden keskinäistä yhteydenpitoa. Jaoksella on sähköpostilista, jonka kautta tiedotetaan tulevasta toiminnasta. Jaos tekee myös yhteistyötä laadullisen terveystutkimuksen verkoston (LATE) kanssa. Yleisiä työkokouksia pidetään tarvittaessa ja niistä tiedotetaan mahdollisimman laajasti. Jaos on toiminut epävirallisesti, eikä sillä ole virallisia toimihenkilöitä. Vuonna 2017 jaoksen jäsenet osallistuivat kansallisille sosiaalipolitiikan päiville ja sosiologipäiville terveys sosiologiseen tutkimukseen liittyvillä teemoilla. Jaoksen jäsenet Sakari Karvonen, Laura Kestilä ja Tomi Mäki-Opas toimittivat uuden terveys sosiologian oppikirjan Terveys sosiologian Linjoja, joka ilmestyi Gaudeamukselta keväällä 2017.

Jaoksen yhteyshenkilönä toimii Anu Katainen, Helsingin yliopisto (anu.h.katainen@helsinki.fi).